

Persbericht

Luxemburg, 18 december 2018

EU-financiering via ngo's moet transparanter zijn, aldus controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer moet de wijze waarop EU-financiering via ngo's (niet-gouvernementele organisaties) wordt verstrekt voor humanitaire en ontwikkelingshulp, milieubescherming, cultuur en andere doeleinden transparanter worden. Het huidige systeem om organisaties als ngo's aan te merken is niet betrouwbaar en de Europese Commissie beschikt niet over voldoende gedetailleerde informatie over de wijze waarop middelen worden uitgegeven, waarschuwen de controleurs. Van een vergelijkbaar gebrek aan duidelijkheid is sprake wanneer EU-middelen indirect aan ngo's worden verstrekt door middel van organen van de Verenigde Naties.

Ngo's helpen de Europese Commissie EU-programma's te ontwerpen, uit te voeren en te monitoren op veel beleidsterreinen, zoals humanitaire en ontwikkelingshulp, milieu, en onderzoek en innovatie. Tussen 2014 en 2017 plande de Commissie naar schatting voor 11,3 miljard EUR aan via ngo's te verrichten uitgaven.

De controleurs onderzochten de identificatie van ngo's door de Commissie, het gebruik van EU-middelen door ngo's en de vraag of de Commissie deze informatie op transparante wijze openbaar maakte. Ze richtten zich met name op extern optreden.

De controleurs concludeerden dat de Commissie niet voldoende transparant was met betrekking tot het gebruik van EU-middelen door ngo's. Zij stellen dat de toekenning van de ngo-status in het boekhoudsysteem van de Commissie, die gebaseerd is op een eigen verklaring, alsmede de beperkte controles de indeling van een entiteit als ngo onbetrouwbaar maken. Hoewel de selectie van door ngo's geleide projecten over het algemeen transparant is, beheren verschillende afdelingen van de Commissie aan derden toegekende subsidies niet altijd op dezelfde wijze en is het selectieproces voor ngo's bij de gecontroleerde VN-organen niet altijd transparant.

De gegevens die worden verzameld over door ngo's aangewende EU-middelen zijn niet uniform en de Commissie heeft geen complete informatie, met name wanneer sprake is van netwerken van internationale ngo's en projecten onder indirect beheer, aldus de controleurs. Verder vormt het gebrek aan beschikbare informatie bij indirect beheer een belemmering voor de controles van kosten.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

“De EU is de grootste donor van ontwikkelingshulp ter wereld en ngo’s spelen vaak een essentiële rol in de verlening van die hulp. De belastingbetalers in de EU moeten wel weten dat hun geld gaat naar adequaat beschreven organisaties en dat de Commissie er volledig rekenschap van zal moeten afleggen”, aldus Annemie Turtelboom, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag.

Volgens de controleurs wordt informatie over door ngo’s gebruikte EU-middelen in verschillende systemen gepubliceerd, maar is de gedetailleerdheid ervan beperkt, hoewel de Commissie gegevens over humanitaire en ontwikkelingshulp over het algemeen in overeenstemming met internationale transparantienormen rapporteert. Bij vijf van de zes gecontroleerde projecten publiceerden VN-organen de aan ngo’s gegunde opdrachten niet of slechts gedeeltelijk en de Commissie controleerde niet of de VN-organen aan dit vereiste hadden voldaan.

De controleurs bevelen aan dat de Europese Commissie:

- de betrouwbaarheid van de informatie over ngo’s in haar boekhoudsysteem verbetert;
- de toepassing van regels en procedures inzake door derden aan ngo’s verstrekte EU-subsidies controleert;
- de informatie die wordt verzameld over door ngo’s bestede EU-middelen verbetert;
- een uniforme aanpak hanteert voor het publiceren van bijzonderheden over aan ngo’s verstrekte middelen;
- de publicatie door VN-organen van volledige en accurate gegevens over aan ngo’s toegekende EU-financiering verifieert.

Noot voor de redactie

De term “ngo” komt weliswaar veel voor, maar op internationaal niveau bestaat er geen algemeen aanvaarde definitie. Binnen de EU wordt de ngo-status in sommige lidstaten bepaald door de juridische vorm van een organisatie, terwijl die in andere van de aard van de verrichte activiteiten afhangt.

In een mededeling van de Europese Commissie uit 1997 werden vijf kenmerken van ngo’s genoemd. Dit zijn: 1) vrijwilligersorganisaties die een formeel of institutioneel bestaan leiden; 2) geen winst uitkeren; 3) onafhankelijk zijn van de regering en overheidsinstanties; 4) worden bestuurd op belangeloze wijze, en 5) waarvan de activiteiten ten minste gedeeltelijk moeten bijdragen aan het algemeen welzijn.

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere betrokken partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet. Dit hoge niveau van acceptatie onderstreept het nut van ons werk voor burgers van de EU.

Speciaal verslag nr. 35/2018 “Transparantie van door ngo’s uitgevoerde EU-middelen: meer inspanningen nodig” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).